

Rutiinikeikasta pullosade s. 8

Paloasemien homeongelma voi viedä työkyvyn s. 16–31

Rajan helikopteri osallistui turvetuotantotehtaan sammutustöihin s. 12

Pelastusopiston harjoitusalue rakennettu EU-tuella s. 48

Palomiehet pullosateessa

– Malti pelasti loukkaantumisilta

Taitava tilanteen lukeminen ja rauhallisuus pelastivat pelastusyksikön vakavilta loukkaantumisilta Tampereella vappuaattona. Näsinkalliolle kokoontunut, äänekkäästi yhteiskuntaa vastustava monisatapäinen nuorisoyoukko esti yksikön pääsyä kohteeseen, haittasi tönimisellään sammutustehtävää ja lopulta tehosti vastalauseitaan sankalla pullosateella.

Teksti: Kari Vilkkio **Kuvat:** Matti Vassinen, Kari Vilkkio

Pelastajat selvisivät yllättävästä tilanteesta vähäisin henkilövahingoin. Kalustoon syntyi muutaman tuhannen euron vauriot.

– Porukka kokoon, hallitusti autoon ja pakki päälle, vs. paloiesimies *Juha Kaija* Tampereen aluepelastuslaitokselta kiteyttää nopeasti syntyneen toimintakäskynsä.

– Pullot olisivat voineet sattuua meihin tosi pahasti, toteaa ylipalomies *Juhani Prokki*, joka sai nyrkiniskun silmäkulmaansa sammutustyön aikana.

Rutiinikeikka? Toisin kävi

Tapahtumasarja alkoi vappuaattona klo 22.08, jolloin pelastusyksikkö TII (1+4) oli palaamassa sairaankuljetustehtävää tukevalta keikalta asemalleen. Poliisipartio pyysi apua Hämeenpuiston pohjoispuolella sijaitsevalle Näsinkallion puistoalueelle, jossa juhliava nuorisoyoukko oli koonnut läheis-

seltä rakennustyömaalta evakuoimansa puiset kuormalavat tie-noon valaisevaksi kokoksi.

Aluksi tilanne näytti normaallilta.

– Rutiinikeikka, ajattelimme. Sammuttaisimme nuotion ripeästi ja sen jälkeen väki saisi jatkaa juhlimistaan. Toisin kävi, Juha Kaija kertoo.

Periaatteena oli vaahdottaa kohde, jotta lavoja ei saisi tuihattua uudestaan tuleen. Juhani Prokki lähti kuljettamaan vaahdotuspistoolia letkuineen palomiesten Ville Varjorannan ja Juha Jänneksen tukemana. Konemiehenä toimi palomies Sami Rantanen. Kuin näkymättö-

mästä käskystä tie sammuttajien edessä katkesi iskulauseita huutavaan väkimuuriin: ”Valtion siat”. ”Luuletteko olevanne sankareita?” Osalla nuorista oli kasvot peittävä kommandopipo.

– Pyysimme vellovaa väkijoukkoa väistymään, mutta jouduimme perääntymään ainakin kolme kertaa, Prokki muistelee.

Nuoret tarttuivat kiinni letkuun, Prokki horjahti ja vaahtoseos suihkusi Juha Kaijan silmiin. Kaija sokaistui hetkeksi. Vaahdotuspistooli hajosi kahteen osaan säiliön repeytyttyä. Varjoranta yritettiin kaataa selkäpuolelta, jolloin sammutusasun huppu repesi. Prokki sai nyrkiniskun

kasvoihin ja vaahtoista maata silmikkoon.

Juha Kaija yritti rauhallisella olemuksellaan saada väkijoukkoon järjestystä. Samaa tekivät poliisipartiot, joita paikalla oli kaksi. Tilanteen edetessä poliisipartioita pyydettiin paikalle useita lisää.

Pullosateessa

Käsirysyistä sammutuskamppailua kesti muutaman minuutin. Jossain vaiheessa saatiin suihkuttua kaareissa kokko sammuksiin.

Pahin oli kuitenkin vielä edessä:

– Kuulimme napsahduksia. Kädet kävivät ja yleisömassasta alkoi sadella pulloja, palomiehet huomasivat kauhukseen.

Tässä vaiheessa esimies Kaija antoi poistumiskäskyn. He huomasivat, että painava kuohuvii-nipullo oli särkenyt pelastusyksikön tuulilasien. Useita pullo-

”Nuoret tarttuivat kiinni letkuun, Prokki horjahti ja vaahtoseos suihkusi Juha Kaijan silmiin.”

ja poistettiin ajoneuvon katolta ja renkaiden takaa. Peruuttaessa pulloja iskeytyi aurinkolippaan, tuulilasiin, etumaskiin, kuljettajan sivulasiin ja katolle.

Yksikkö perääntyi puiston käyväviä pitkin turvaan, missä melakkavarusteinen poliisi järjestyi hajottamaan mielenilmauksen. Palomiehet seurasivat jalkamiehenä poliisin toimintaa. Tilanteen rauhoituttua yksikkö kävi varmistamassa, että läheisessä museorakennuksessa kaikki oli kunnossa. Tilanne päättyi pelastusyksikön osalta klo 23.00.

– Rauhallisesti, provosoitumattomasti. Ja vaikka kuinka vaatimattomalta tehtävä tuntuisi, suojavarusteet ylle: kypärät päähän, silmikit eteen, takit päälle, hanskat käteen, Juha Kaija opastaa vastaisen varalle.

– Henkilöstömme toimi vaikeassa tilanteessa erittäin hyvin säilyttäen malttinsa. Toisinkin olisi voinut toimia, ja silloin seuraukset olisivat voineet olla katastrofaaliset, palopäällikkö Ari Vakkilainen vetää yhteen.

Vakava jälkipyykki

Poliisi pidatti kymmenkunta nuorta ja jatkaa Näsinkallion tapahtumien tutkimuksia.

Painava kuohuviinipullo poksautti pelastusyksikön tuulilasin vaihtokuntoon. Kevyempiä pulloja iskeytyi aurinkolippaan, etumaskiin ja kylkeen. Palopäällikkö Ari Vakkilainen inventoimassa vaurioita.

Periaatteena oli vaahdottaa kohde, jotta lavoja ei saisi tuikattua uudelleen tuleen. Hulinoiva nuorisjoukko tarttui kuitenkin kiinni letkuun. Vaahdotuspistooli hajosi kahteen osaan säiliön repeytyttyä.

Palopäällikkö Ari Vakkilainen kertoo, ettei väkivaltaa pelastusviranomaisia kohtaan tässä mitakaavassa ole aikaisemmin esiintynyt Tampereella saati sisämaassa. Hänen mukaansa toimintamalleja aletaan välittömästi laatia yhdessä poliisin kanssa, jotta pelastajien työturvallisuus ja kaluston koskemattomuus taataan.

– Pelastusjohtajan aloitteesta on perustettu työryhmä, joka laatii yhteistyössä poliisin kanssa ohjeistuksen.

Keski-Euroopassa, Tanskassa ja Ruotsissa on tavallista sytytellä paloja, jotta voisi kivittää paloautoja ja palomiehiä. Palokunta on hyvä vihollinen, koska se tulee kutsusta eikä tarjoile poliisin tavoin pamppua.

– Ulkomailla kyseessä on pääsääntöisesti yhteiskuntaan pettyneitä maahanmuuttajia. Pahaa oloa puretaan poliisin lisäksi palomiehiin, koska nuorten lähtömaassa pelastusviranomaiset ovat

Palomies Ville Varjoranta yritetään kaataa selkäpuolelta. Vanteran miehen horjuttaminen jää kuitenkin yritykseksi, mutta sammutus-asun huppu repeää.

”Palokunta kiukun kohteena tuntuu selittämättömältä”

Poliisin mukaan Näsinkalliol- la juhli vappuaattona jopa neljäsataa 20–30-vuotiasta nuorta. Kiinniotetuille kahdeksalle nuorelle rapsahivat sakot jo saman viikonlopun aikana niskoittelusta ja varomattomasta tulen käsittelystä.

Edelleen tutkittavana on vahingontekoasia sekä se, onko taustalla valmiiksi suunniteltu isku, vai lähtikö palomiehiin kohdistuva häirintä käyntiin ylytyksestä.

Vs. tutkinnanjohtaja, rikoskomisario *Ossi Kaario* Pirkanmaan poliisilaitokselta kertoo, että pahimmat riidankylväjät ehtivät vetäytyä taka-alalle poliisin saapuessa paikalle.

– Pyysimme yleisövihjeitä, ja niiden perusteella jatkamme tutkimuksia. Saattaa olla, että kaikilta osin asiaa ei saada selvitettyä.

Kaarion mukaan nuoret olivat kotoisin laajalta alueelta, muun muassa pääkaupunkiseudulta ja osin ulkomailtakin.

– VR:n makasiinien palos-

sa Helsingissä vuonna 2006 palokuntaa häirittiin. Lienevätkö nuoret tuoneet negatiivisen ilmiön mukanaan meille Tampereellekin? Tosin tässä vaiheessa tapaus on yksittäinen. Aika näyttää toistuuko vastaava täällä.

Trendinä nuorten niskurointi poliisia kohtaan on Kaarion mukaan ehkä hieman lisääntynyt pitkällä aikavälillä. Hänen mukaansa ilmiö enemmänkin aaltoilee.

– Välillä kiukku poliisia kohden nostaa päätään, välillä se on enemmän taustalla, Kaario on huomannut.

– Mutta se että palokunta on kiukun kohteena, tuntuu kuitenkin selittämättömältä.

Kaario pitää hyvänä asiana, että pelastuslaitos ja poliisi ovat istuneet alas miettimään yhteisiä toimintaohjeita mellakkatilanteissa.

– On hyvä olla yhteiset pelisäännöt, jos ja kun jotain satuu. ■

Teksti: Kari Vilkkio

usein poliisin tavoin valtion virkamiehiä, Vakkilainen puntaroi.

Arvokeskustelun paikka

Näsinkallion nuoret olivat kuitenkin supisuomalaisia, joka ihmetyttää Vakkilaista. Pelastusviranomaisten rooli tunnetaan kaikei huonosti meilläkin.

– Meidän pitää suojautua itse, mutta myös lähentyä heitä. Olisi tervetullutta, jos nuorten mahdolliset johtohenkilöt tuli-

sivat tutustumaan työhömmee. Näin heille valkenisi, mikä rooli pelastusviranomaisella yhteiskunnassamme oikeasti on.

Toinen tärkeä asia on Vakkilaisen mielestä arvokeskustelu. Hyväksyykö yhteiskunta sen, että saa poltella autoja, roskiksia ja nuotioita missä ja milloin vain?

– Siihen asti me pelastusviranomaiset teemme sen mihin meidän on koulutettu ja mikä on meidän velvollisuutemme. ■

”Palomiehet ovat olleet niitä hyvien puolella olevia, siis tiedättehän, kavereita jotka pelastavat sorsanpojatkin ja auttavat, jos vaaria ottaa sydämeistä.

Helsingissä palomiehiä kivitettiin Veturitallien palon aikaan. Nyt vappuna Tampereella palomiehet saivat köniinsä mentyään sammuttamaan Näsinkallion kauniille puistoalueelle tehtyä roihua. Paikalla oli nelisensataa nuor-

ta, joista ainakin parikymmentä heitteli muun muassa kaljapulloilla paloauton ikkunoita rikki ja palomiehiä päähän. Muut hurrasivat ja kuvasivat videoita nettiin.

Kun nämä samat raggarit humalapäissään sammuvat kämppäänsä, palomiehet kiltisti tulevat, sammuttavat ja pelastavat. Niin hyvien puolella olevat toimivat.”

Toimittaja Asta Tenhunen Savon Sanomissa 7.5.2010

Malti oli valttia T 11 -miehistölle vappuaattona. Palomiehet Sami Rantanen (vasemmalla), Juha Jännes, Ville Varjoranta, ylipalomies Juhani Prokki, palopäällikkö Ari Vakkilainen ja vs. paloasiamies Juha Kaija (oik.) saattoivat huokaista helpotuksesta jo seuraavassa työvuorossa.